

Î N C H E I E R E

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial
Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu
privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, prin care a
fost admis apelul declarat de către Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de
Stat, casată hotărârea Judecătoriei Căușeni din 12 decembrie 2016 și emisă o
nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 10 octombrie 2016, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de
Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc
Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin pct. 1 al deciziei
Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/25 din 01 iulie 2016 s-a permis scoaterea la
licitație a unor terenuri proprietate publică și, anume, terenul cu nr. cadastral
2701312037 cu suprafața de 0,9581 ha, terenul nr. cadastral 2701312038 cu
suprafața de 1,0168 ha, terenul nr. cadastral 2701312039 cu suprafața de
0,83311 ha, terenul nr. cadastral 2701311106 cu suprafața de 0,38 ha, terenul nr.
cadastral 2701311143 cu suprafața de 0,40 ha, terenul nr. cadastral 2701226198
cu suprafața de 0,4650 ha, terenul nr. cadastral 2701227246 cu suprafața de 0,10
ha și terenul cu nr. cadastral 2701227245 cu suprafața de 0,08 ha, amplasate în
intravilanul or. Căușeni iar prin pct. 2.2 al deciziei enunțate s-a permis darea în
arendă a terenului nr. cadastral 2701210450 cu suprafața de 0,0012 ha amplasat
în intravilanul or. Căușeni la prețul de 155 lei.

Menționează că, în conformitate cu art. 64 alin. (1) lit. a) al Legii nr.
436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat
controlul sub aspectul legal al deciziei menționate, în urma căruia a constatat că
aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Invocă că, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, terenurile cu numerele cadastrale: 2701312037, 2701312038, 2701312039, 2701227245, 2701311143, 2701226198, 2701227246, 2701311106 nu sunt înscrise în Registrul bunurilor imobile după Administrația publică locală a orașului Căușeni pentru a fi scoase la licitație, iar conform prevederilor art. 321 din Codul civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile. Astfel, rezultă că, Consiliu orășenesc Căușeni urma să înregistreze dreptul de proprietate asupra terenurilor respective pentru a fi scoase la licitație.

Relevă că, conform prevederilor art. 915 alin. (1) din Codul civil, termenul arendei nu poate fi mai mic de un an, astfel, consideră că, Consiliul orășenesc Căușeni urma să stabilească termenul de arendă a bunului respectiv.

Afirmă că, la adoptarea deciziei, Consiliul orășenesc Căușeni nu a respectat prevederile art. 9 alin. (2) al Legii nr. 317 din 18 iulie 2003 cu privire la actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stabilesc că, actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

Susține că, la data de 08 august 2016, a înaintat pârâtului notificarea nr. 617, prin care a solicitat modificarea deciziei nr. 3/25 din 01 iulie 2016 cu privire la scoaterea la licitație a unor terenuri proprietate publică a or. Căușeni în termen de 30 de zile, prin excluderea pct. pct. 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.8, 1.14, 1.15 și pct. 1.17, precum și stabilirea în pct. 2.2 a termenului de arendă, însă prin decizia pârâtului nr. 7/5 din 06 septembrie 2016 aceasta a fost respinsă.

Solicită anularea deciziei Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/25 din 01 iulie 2016 „Cu privire la scoaterea la licitație a unor terenuri proprietate publică a or. Căușeni”.

Prin hotărârea Judecătoria Căușeni din 12 decembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și a fost obligat Consiliul orășenesc Căușeni să modifice decizia nr. 3/25 din 01 iulie 2016 „Cu privire la scoaterea la licitație a unor terenuri proprietate publică a or. Căușeni”, prin indicarea în pct. 2.2 a termenului de arendă. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță obligând pârâtul să modifice pct. 2.2 al deciziei nr. 3/25 din 01 iulie 2016 și-a argumentat concluzia prin faptul că, termenul de arendă nu poate fi mai mic de un an, făcând trimitere la prevederile art. 915 alin. (1) din Codul civil.

Respingând în rest acțiunea, prima instanță și-a argumentat soluția prin faptul că, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunurile imobile indicate în decizia contestată au fost înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, iar administrația publică locală este investită cu atribuția ca din oficiu să corecteze erorile admise la adoptarea actelor administrative, făcând trimitere la prevederile art. 14 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 a fost admis apelul declarat de către Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, casată

hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, prima instanță obligând Consiliul orășenesc Căușeni să modifice decizia nr. 3/25 din 01 iulie 2016, prin indicarea la pct. 2.2 a termenului de arendă, a admis o cerință care de fapt nici nu a fost înaintată de reclamant, depășind, astfel, împuternicirile acordate de lege la judecarea cauzelor civile.

Totodată, instanța de apel a mai reiterat că, la momentul emiterii deciziei contestate, terenurile scoase la licitație erau deja formate ca bunuri imobile, fiindu-le atribuite numere cadastrale și erau înregistrate după Administrația publică locală în temeiul deciziei Consiliului local Căușeni nr. 5/19 din 09 decembrie 2015 „Cu privire la patrimoniul Primăriei or. Căușeni” și în temeiul deciziei nr. 1/17 din 18 martie 2016 „Cu privire la aprobarea listei bunurilor imobile supuse privatizării”.

La data de 10 iulie 2017, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe prin admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept materiale și procedural și, anume, a fost interpretată eronat legea și pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței.

Menționează că, la data de 02 septembrie 2016, a fost înregistrat dreptul de proprietate al Administrației publice locale Căușeni asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale 2701312037, 2701312038, 2701312039 și 2701311143 iar la data de 03 august 2016 asupra bunurilor cu nr. cadastrale 2701227245, 2701226198 și 2701227246 și la data de 07 septembrie 2016, asupra bunului imobil cu nr. cadastral 2701311106.

Astfel, invocă că, la momentul emiterii deciziei nr. 3/25 din 01 iulie 2016, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile enunțate nu erau înregistrate în Registrul bunurilor imobile după Administrația publică locală Căușeni.

Relevă că, prin emiterea acestei decizii și, anume, prin scoaterea la licitație a terenului cu nr. cadastral 2701226198, suprafața de 0,4650 ha, amplasat în intravilanul or. Căușeni, cu bonitatea de 65 grad-ha, la prețul de 5632 lei, a fost prejudiciat bugetul local.

Susține că, conform prevederilor Legii nr. 1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare a pământului, prețul normativ la vânzarea -cumpărarea din intravilanul localităților se aplică coeficientul de 19873,34.

Astfel, consideră că, terenul cu suprafața de 0,4650 ha urma să fie expus la licitație cu prețul stabilit conform formulei: $0,4650 \text{ ha} * 65(\text{ bonitatea medie pe țară}) * 19873,34(\text{coeficientul prevăzut din legea cu privire la prețul normativ și modul de vânzare -cumpărare a terenurilor}) = 600.671,7 \text{ lei}$, și nu la prețul de 5632 lei, astfel, fiind prejudiciat bugetul local cu suma de 600.671,7 lei.

Mai invocă că, nu a fost înștiințat în mod legal despre data și ora ședinței de judecată stabilită pentru data de 02 mai 2017 în cadrul Curții de Apel Chișinău, fiindu-i, astfel, încălcate drepturile procesuale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, decizia instanței de apel a fost recepționată de către recurent la data de 27 iunie 2017 (f. d. 96), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la 10 iulie 2017 (f. d. 98).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic